

huset eller noget helt nyt? En idékonkurrence kan give ny inspiration.»

For det tredje: »Byfornyelsesmidlerne når sjældent ud på landet. Der er behov for forenkling og mere fleksible regler for deres udnyttelse.« By- og boligministeren efterlyste forslag, der kan indgå i en revision af byfornyelsesloven i år 2000, og dertil kan siges, at Landdistrikternes Fællesråd er ved at samle erfaringer fra projekter landet over.

For det fjerde: »Bofællesskaber for ældre, oldekoller, er kommet for at blive. Ideen skal videreudvikles på baggrund af de erfaringer, der er gjort.«

Som punkt 4 kan man sige, at andelen af unge i alderen 17-25 år er betydelig lavere i landdistrikterne end i byområderne. Tilbudene er for få, transporten er ofte alt for tidskrævende og usmidig og dyr. Bl.a. derfor har vi i Vestre været meget optaget af, hvordan CVU'erne og KVV'erne bliver placeret. Men som de ligger nu, vil konsekvensen jo være, at endnu flere unge vil flytte væk fra landdistrikterne.

Som punkt 5 kunne man sige, at antallet af indvandrere og efterkommere fra tredjelande er betydelig lavere, og arbejdsløsheden blandt disse er betydelig lavere i landkommunerne, men man kan vel også sige, at hvis der bliver for mange med den nye integrationslov, kan der opstå et transportproblem.

Man kan da også som punkt 6 læse i redegørelsen, at 11 pct. af de 13,8 mio. kr. af de bevilninger, der gives efter byfornyelsesloven, er anvendt til byfornyelse i landdistrikterne og ikke som minimum 15 pct., som det burde være.

Efter ovennævnte konstateringer vil jeg gerne sige, at det synes, som om den kickstart, der blev ydet fra henholdsvis regeringens og oppositionens side sidst i 1980'erne og først i 1990'erne, er ved at gå i stå. Hvorfor, kan man spørge. Er ildsjælene blevet færre? Nej, det tror jeg ikke. Jeg tror mere, at det er, fordi mange af landdistrikternes videre udvikling alene baseres på »lad landsbyerne blomstre«. Jeg tror, at ny kickstart for ligesom at speede en positiv udvikling op vil befordre et samarbejde mellem både lokale og centrale kræfter, mellem enkeltpersoner, foreninger, myndigheder og på tværs af hidtidige, seksuelle grænser.

Optimalt set burde følgende ministerier, nemlig Fødevarerministeriet, Indenrigsministeriet, Kulturministeriet, By- og Boligministeriet, Miljø- og Energiministeriet, Erhvervsministeriet, Arbejdsministeriet, Undervisningsministeriet

og Trafikministeriet gå sammen om at udarbejde en fælles plan – det var måske nok nemmere at nævne de ministerier, der ikke skulle med – så vi kunne få formuleret en ordentlig plan for en national landdistriktspolitik. Som minimum burde vi forlange det.

Det er et faktum, at ildsjælenes foretagsomhed ikke fremmes, når iværksættelse afvises med de begrundelser, som blev anvendt i følgende eksempler, som vedrører Lokale- & Anlægsfonden, som hører under Kulturministeriet, nemlig at projekterne ikke var tilstrækkelig arkitekttegnede eller tegnet af en rigtig arkitekt.

I et eksempel fra landsbyen Grønbjerg i Vestjylland, som i og for sig lige så godt kunne være et sted i Vestsjælland eller på Lolland-Falster eller på Bornholm, ville man gerne have bygget en multihal. Multihallen skal høre sammen med et kommende børnehus, der skal være omklædningsfaciliteter m.v., og den skal ligge i forbindelse med skolen.

Der bevilges støtte på 2 mio. kr. fra By- og Boligministeriets pulje til forsøgs- og helhedsorienteret byfornyelse i landdistrikter. Yderligere har man lokalt indsamlet ½ mio. kr., og af lokale fonde kunne kommunen få 0,6 mio. kr. Derudover søgte man 1 mio. kr. hos Lokale- & Anlægsfonden. En lokal arkitekt og ingeniør havde udarbejdet projektet, ingeniøren havde samarbejdet med arkitekterne Utzon, der godt ville stå for det endelige tegnearbejde. I Grønbjerg havde man fået mundtlig godkendelse af de idémæssige rammer for projektet. Der blev indsendt et fuldstændigt udarbejdet materiale, og efter nogen tid fik man i Grønbjerg det lakoniske svar fra Lokale- & Anlægsfonden, at projektet bl.a. ikke var arkitektonisk i orden, og at man derfor ikke kunne få støtte.

Ovennævnte illustrerer mangel på samarbejdsvilje, og det er faktisk tankevækkende, hvis det i den sidste ende er EU, der får de forskellige ministerier til at samarbejde. For EU's krav er, at vi skal lave en samlet plan for landdistrikterne, som ikke kun handler om landbrug. Planen skal indeholde alternative erhvervs muligheder som f.eks. turisme, håndværk, servicefaciliteter, ordentlig transport, Internetadgang, ja, helt ud til Maren i kærret, og alternative landsbyer, intakte kulturværdier og rent miljø m.v.

EU stiller godt 300 mio. kr. til rådighed, men EU kræver så til gengæld også, at det bliver et sammenskudsgilde, hvor stat, amt og kommune tilsammen yder et tilsvarende beløb.